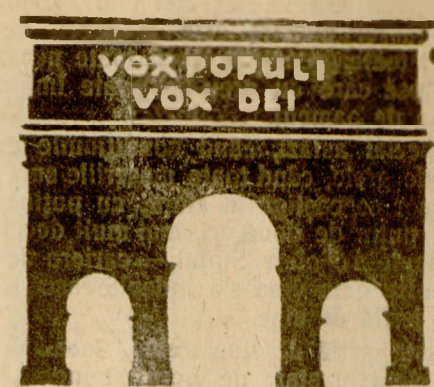

RENAȘTEREA ROMÂNĂ

ZIAR NAȚIONAL-POPORAN INDEPENDENT

Redactori: V. Hotărân, I. Martin, căpitan M. Rîșcuția.

Apare în fiecare seară cu ultimele știri din lumea întreagă.

Director și responsabil: V. Hotărân. Administrator: I. Martin.

ABONAMENTE: Dincoace de Carpați și Bucovina: 80 coroane anual, 42 coroane pe 6 luni, 22 coroane pe 3 luni. Cu numărul 30 fileri. — Dincolo de Carpați: 75 lei anual, 40 lei pe 6 luni, 22 lei pe 3 luni. Cu numărul 25 bani.

Un joc primejdios

Mai sunt încă, desigur, oameni cari își chipuiesc, cu cinstita lor naivitate, că din lăpa în care s'a înfăptuit România Mare, și început să respire ca prin farmec, în-o Românie-Nouă, purificată de toate greșelile trecutului. Pripite și primejdioase speranțe! Nici România-Mare nu e încă peplin înfăptuită, — căci mai avem nedrept de înlăturat — și nici România-Nouă e purificată de toate greșelile trecutului, căci mai sunt încă rele tradiții înrădățate în viața noastră publică, de cari nu putem lecuți nici în ceasul cel mai înmănat al istoriei neamului nostru.

Trebuie să spunem lucrurile deschis, îndrăzneala chirurgului care pune mâna cerceteze rana. Trăim un ceas mare, a cărui însemnătate nu se îndoaie nici. Se strâng la Versailles trimișii cei ai aleși ai lumii și încearcă fiecare, în est prilej secular atât de solemn, să a-mine înaintea acestui tribunal de ultimă instanță, tot ce e revendicare legitimă și tot e dreptă nădejde în aspirațiile fiecărei țări. Se apropie ceasul judecății, în care vor statornici rosturile popoarelor pen-veacuri îndelungate de-aici înainte.

E atât de adevărat acest lucru, încât ceice au ieșit înfrânți în acest război se cer să li se facă dreptatea pe care o încep ei. Bulgarii, prin omenia politici caodoroff, îndrănesc să ceară protecția lui Wilson pentru realizarea unirei tuturor Bulgarilor, — Germania se grăbește să-și transmeze cât mai radical formele de Stat cari dau cu nepuțință o discuție sinceră cu tanta, — Ungurii compun tot felul de pluri către America, încercând să demon-zeze „superioritatea” culturii iudeo-mare, — iar Sărbii, ei înșiși, și-au trimis timul memoriile sprijinite pe statistici „ad-rc”, care tind să dovedească drepturile ce r le au, asupra Banatului.

În timpul acesta noi nu ne cunoaștem eră aleși cari vor avea sarcina, plină de alucire și răspundere, de a apăra în fața ingresului de pace, interesele istorice ale amului nostru. Vechile partide de gu-ământ, se găsesc preocupate de marea blemă a mult dezbătutului... guvern de aborare. Se face, sau nu se face? In-dl Tache Ionescu în guvern, sau nu în-? Rămâne delegat al României la trata-rea de pace sau nu rămâne?

În același timp, același bărbat politic e zătat că de servește cauza românească în activitatea sa diplomatică și în același p același bărbat politic e pofit să între guvern. Deci, dacă va reuși „colabora-

rea”, dl Tache Ionescu va face parte din delegația pentru pace, și va reprezenta de-sigur cu cinstă România, — dacă însă nu-mita colaborare nu reușește, același dl Ta-che Ionescu va trebui să cedeze locul său, deoarece, nefiind în stare să se înțeleagă cu dl Brătianu, e un om de prisos, ba poate chiar păgubitor...

Ce sinistră comedie politică, pe care o recunoaștem aceeași, ca acum zece, douăzeci sau trei zeci de ani în urmă. Sotetile personale, combinații de culise și ambiții izolate, — o incurcată urzeală de ițe bi-zantine, ca o pânză a Penelopei, la care se țesea cu furie, în vreme ce interesele țării suut lăsate pe seama... norocului proverbial în care, nu știm de când și pe ce motive, au început să creadă optimiștii noștri bărbați de stat.

Povestea reîncepe astăzi. Incurcate combinații de politică internă ne opresc de a cunoaște oamenii, cari pot să facă astăzi tot binele și să depună toată munca de care este nevoie pentru valorificarea drep-turilor noastre în mijlocul noilor întocmiri ale lumii. Cei pe cari îi credem chemați pentru opera aceasta, își aruncă învinuiri de nedestoinicie, se duelează cu însinuai, și urmăresc același joc de intrigă, în jurul acelei întrebări pline de deșertăciune: „cine să între în minister?”, în timp ce alte po-poare, au rezolvat de mult la ei acasă a ceste grozave probleme de ambițiuni mă-runte, amănând, și răfuielile personale și satisfacerea apetiturilor de a guvernă, pen-tru ziua în care frământările interne nu vor mai avea drept rezultat o desbinare egală cu trădarea a intereselor neamului.

Vechile noastre partide „istorice” în-să dovedească până la urmă cât de în-dreptățită e speranța tuturor în apropiatul lor sfârșit. Am plăti-o însă prea scump dacă această sentință de moarte, pe care ele înși-le și-o iscălesc acum, ar însemna și o durerioasă surpriză pentru țară.

Dumeroșii conducători de astăzi să ia bine aminte. Oastea nesfârșită a celor cari au săngerat în tranșee, a celor cari au suferit acasă, sau departe de casă, mai poartă toți încă în suflet, cultul celor jert-fiți pentru eliberarea noastră, a tuturor. Cei mulți, cei umili, cei cărmușiți, și-au fă-cut cu toți datoria. Să și-o facă, în sfârșit, și cărmușitorii, cu toată desinteresarea, cu tot sacrificiul de sine și cu tot gândul cu-rat, — căci a sunat astăzi primul ceas în care ei pot fi de folos acestei țări, de du-rerile căreia au rămas, aproape totdeauna, străini.

granița, în unele direcții destul de subtilă, între bolșevism și democrație. Toată lumea este astăzi la noi cu princi-piile democrației pe buze și mulți chiar le au și în inimă și luptă fățiș și fără teamă pentru ele. Și ar trebui ca toți să fie democrați din toată puterea de convingere — democrați români, însă cum a accentuat-o tovarășul Jumanca în con-gresul socialist din zilele trecute. Cine vrea să fie român, bolșevist nu poate fi, și datoria tuturor este ca să ajute autoritățile respective la combaterea îngrozitorului flagel pe care maghiarii — a constat-o și ofițerul fran-chez, desinteresat de altfel în această chestiune — vor să-l transplanteze cu orice preț și la noi spre a ne ucide înainte de a ne fi consolidat. Et nunc erudimini...

Ucraina declară război bolșevistilor

Un tratat de alianță între Petliura și Antanta

Viena, 24. Din Kiev se anunță că gu-vernul ukrainean a declarat oficial război guvernului soviților. Guvernul soviților a ordonat trupelor sale să nu treacă linia de demarcațiune fixată, cu toată declarația de războiu a guver-nului ukrainean.

In Kiev au sosit trupe francezești și ro-mânești. Se spune că Petliura ar fi încheiat un tratat cu reprezentanții înțelegerii spre a lupta alături împotriva bolșevistilor. (A. D.)

Brest-Litovsk, 24. Ziarele salută cu in-sufletire declarația de războiu a Ucrainei, ac-centuând însă că trupele ukrainene, sub comanda generală a lui Petliura, nu vor ieși deocamdată din defensivă. Despre o mobilizare generală nu poate fi vorba.

Pultava, Jitomir și Cernicov sunt ocupate de trupele guvernamentale. (A. D.)

O întâmpinare...

— Cătră cetitorii noștri —

Suntem convingși, că ziarul nostru, în scur-tul timp dela înființarea sa până azi, a dat do-vedă, că este condus numai și numai de prin-cipile mari democratice ale lumii noi, născute din atâtea jertfe grozave de sânge și suferințe...

Făgăduim sus și tare, că independența a-ceasta nu o vom părăsi nici într'o împrejurare, față de nici o ademenire sau siluire, și că vom lupta întotdeauna din răspuleri, împreună cu toți cei buni, pentru clătirea „României Mari” moderne.

Dela început am avut să luptăm cu multe neajunsuri tehnice, în primul rând lipsa de hârtie... Suntem cu atât mai mult nevoia hâr-tiei, care dă viață literelor moarte, cu cât vedem că românii de dincoace de Carpați sunt lipsiți cu desăvârșire de organ modern, care în zilele aceste mari de prefacere să le îndestulească setea de a ști ce se petrece în România Mare și în lumea întreagă.

Noi suntem gata să aducem orice jertfe materiale și a ne folosi de toate mijloacele de a informa publicul. De pe acum, convingși de spri-jinul marelui public în înțelegerea aceasta de mare interes general am și înființat servicii de corespondență la București, Praga, Budapesta, etc și vom face toate eforturile pentru a ridica nivelul ziarului la nivelul unui ziar mondial. Idealul ne este marele ziar francez independent „Le Temps” și suntem convingși, că prin a-tragerea tuturor forțelor intelectuale ale neamului nostru ne vom apropia de acest ideal, cât de curând.

Rugăm deci pe toți românii de bine ca să ne dea sprijinul necesar pentru ajungerea ma-rei noastre scop: — noi anticipăm toată în-crederea noastră în genul rassei noastre noble latine, cu ferma convingere în reușita cauzei noastre.

În numele celor 11 ofițeri și a doborâri care ne-au urmat și nu ne-au părăsit.

V. Hotărân, I. Martin, M. Rîșcuția, fondatorii ziarului

Pe-aici trecură 'nvinșii...

de A. Cotruș

Pe-aici trecură 'nvinșii muți, în fugă,
Pe-aici trecură ei
Și semănară sânge 'n picuri gri,
Prin țara unde oamenii se 'njugă...
Pe-aici trecură 'n marșuri triumfale
Și cu nădejdi în piepturile lor...
Pe-aici s'doborâ 'n sânge și în jale
Mândria unui îndrăneț popor...
Motive de cadavre au rămas,
In urma lor, în zarea 'nsăngerată...
Și cad și cad la fiecare pas
Din cei ce-au vrut pământu 'ntreg să-l bată...

Bogatul sânge ce 'n pământ s'a supt,
E-un fluid ce asmuță ne'ntreput,
E roșie sămânța de pierzare,
Sămânța a războale 'ngrozitoare,
Ce vor trăi din grozăvii și-avânt
Pân' va trăi acest bătrân pământ!...

Apucături bolșeviste

Un atentat nereușit.

Agentei crimei și ai distrugerii, cu toată privegherea, s'au strecurat printre noi și au în-cepud cu mașinașii lor, încercând cu atentat împotriva prefectului județului Alba-inferioară.

E știut că prefectul Albei inferioare, dl dr. Ioan Pop, fusese chemat la Sibiu de urgență spre a primi anumite instrucțiuni și urma să se întoarcă eri înainte, de amiazi cu automobilul la reședință.

Era tocmai să se urce în automobil când dl căpitan Fara, însărcinat cu descoperirea ar-melor ce s'ar mai găsi în proprietate particulară în Sibiu, cercetând automobilul, descoperi sub scaun un obuz fusant, cu focosul regulat spre a exploda după două ore. Automobilul îl aștepta pe prefect în fața porții hotelului, dimineața la 8 jum., și urma să fie aruncat în aer peste două ore, în drum.

Șeful siguranței publice din Transilvania precum și comandamentul trupelor române de ocupație au luat cele mai întinse măsuri pentru descoperirea și prinderea-atentatorului.

Bănuelile se îndreptăză în două direcțiuni: sau e o mână bolșevistă în joc, sau e vre-unul din școala dlui Apáthy.

În orice caz trebuie dela început să se puie stavilă acestor fel de apucături, printr'o acțiune repede, prin lovirea sigură a vinovatului. Rep

Pedeapsa solgăbirăului

Povestire din vremile de robie ale Ardealului

de Ion Gorun

Unchiul Axente știe să povestească multe. El apucase acolo, în colțul de țară năpădit și strămător de înverșunarea străină, vremurile rele a căror prelungire abia dacă-și mai schimba forma, dar își păstra mereu temeiul. În orașelul izolat era și atunci o „cazină” românească unde se aduna „inteligenta” ca să citească gazetele și să mai stea de vorbă despre necazurile grămadite și nesfârșite.

Și astfel, răsoind odată „novelele” dela Bu-dapesta, bătrânul da din cap și zămbia cu amă-răciune. Nu era una din gazetele acelea ungurești în care să nu se facă parte și scrășnirea împotriva „olahlului” al căru singur nume părea a răscoli o otravă de ură nestinsă, pururea hrănită, și is-bucnind în spumegări de turbare.

Puse la o parte gazetele, unchiul Axente, și se uită împrejur. Erau, toți, mai tineri acolo.
— Mai copii, zise, ați cetit și voi toate astea, de cetiți pe toată ziua. Ascultați să vă spun eu ce-mi deșteaptă mie în minte turbăciunea aceasta. O întâmplare de demult, care poate să se mai potrivească. Fiindcă și lucrurile mici se aseamănă cu cele mari, când merg pe aceeași dără, și apoi cine știe dacă, uneori, câte-o pildă din vieța mărunță nu-ți deschide ochii asupra celor ce în tainele lui, viitorul ne ascunde tuturor.

Aveam noi mai de mult aicea un solgăbirău tare rău, de par'că-i aud vorba și glasul când citeșc spurcăciunile acestora din „novelele” de astăzi. Tot așa era de îndărjit și îi ieșea ochii din cap, numai cât ce era vorba de „valah”. Pare că era trimis în adins să ne mănânce și să ne pră-pădească de pe fața pământului.

Era mic, gros, cu un foale cât toate zilele și cu slăbina la ceafă de trei degete. Străns așa în hainele lui snuruite, de par'că stăteau în toată clipa să se spargă de pe dăpăși, mai ales când puțina năvălă în jurul lui cum s'auzeau răstăit și furios „valah” și „valah”. Era grozav norodului românesc și pe lângă asta în vis nu făcea altceva decât să se frământă și să suduie.

Apoi așa a trecut odată pe drum că era strașnic și cu ochii mereu după blestemații de valahi să-i privegheze, nu cumva puț ceva la cale ca pe vremurile lui Horia și ale lui Iancu. Pe câmp se potrivea tocmai bietul Adămut, omul cel mai pașnic, fără nici un gând rău, asupra nimănui, văzându-și de biata holdă și de mai multa sărăcie. O fi fost căldura soarelui, ori o fi avut omul vreun gând, și a scos pălăria, și-a șters nădușeala, și a stat o vreme așa. Apoi s'a acoperit iar, și a dat să se așternă pe lucru înainte. Tocmai atunci trecea și solgăbirăul.

Ce i s'o fi părut, că omul și-a pus pălăria tocmai atunci și s'a întors cu spatele spre dânsul. Numai ce răcnește:

— Moi, ala, prostul! și-i face semn cu pipa. Adămut pune sapa în cucuruz și vine la marginea drumului. Alți oameni de mai departe se opresc din lucru la răcnetul solgăbirăului — un stau locului, alții se mai apropie cu sfială. Și stau martori.
— Moi tu de ce pus clopu și tors la mine?
— Mărta tu, nu te-am văzut.
— Dar de ce ai scos clopu și stat așa nainte?
— Măria ta, am scos pălăria că eă m'am rugat lui Dumnezeu.
— Rugat la Dumnezeu? Moi, nu la Dum-nezeu se rugat tu — se rugat la mine. Scoate clop și se rugat la mine, auzi tu!
— Scoase omul pălăria și uimit de o vorbă ca asta aduse dreapta și-și făcu cruce.
— Moi, tu de ce făcut cruce, vrei ridem' la mine?

Solgăbirăul întoarse pipa și plesni pe om peste cap. Adămut se uită uluit și cum i-o fi venit, aduse mâna iar, și-și mai făcu o cruce.
— No, vaț eu pe tine, ștepat numa! — turbă burduful și cu pași indestați se depărta.
Nu trecu mult, și doi haiduci — așa le zicea pe-atunci pe-aici la jandarmi — veniră să ridice pe om.

În fața puternicului stătea acum Adămut, între cele două catane, în cancelarie.
— No, acum vedem eu ce cu tine!
La o poruncă la solgăbirăului, unul din haiduci aduse o laviță, și-l culcăru cu sila pe om.
— I-au tras la spate până ce au obosit amândoi. Iar solgăbirăul nu știa ce e cu omul ăsta. A în-cremenit, a leșinat, a murit? — Un gemăt n'a scos — abia dacă s'a auzit o crîșnire de dinți — poate și asta numai o părere. Dar cămașa omului se vopsise de sânge.

— Lăsați-l acum, zise solgăbirăul, și omul se ridică încet, cu greu.
Se îndreptă, stătu o clipă în picioare fără să se clatine, apoi aduse mâna, și-și făcu o cruce. Solgăbirăul sări ca înțepat.
— No, asta e ceva ne mai auzit! strigă, pe limba lui. Să-l legați numai decăt! Să-l legați cot la cot!

Un haiduc ieși fuga să ducă o fringhie. Cel-lalt străne ca 'n clesite mâna stângă a omului, — dar cu dreapta, încet, încet, Adămut își făcu iar o cruce.

Îi ieșeau solgăbirăului ochii, ca niște ochi de rac fier, și îi erau roșii de... — spunea Adămut mai târziu — oricare altul ar fi înțeles din groază, — dar el nu mai simțea nimic de-ale spaimei, ci îi venea oarecum ceva cald dela inimă, ceva liniștitor de orice înfricoșare — sigur de sine, tare de credință și de împăcare, hotărât la orice și la toate, și până să vină haiducul cellalt iar își mai făcu o cruce.

Acum îl apucă de mână solgăbirăul. Il apucă și îl ținu până ce-l văzu legat cot la cot, și apoi, el însuși, cu mâinele, cu pumnii, cu tot ce putu apuca împrejur îl lovi, îl stălcii, peste cap, peste față, peste umeri...

Din cot, mișcând cu greu mâna, Adămut făcu în aer cât putu semnul crucii.
— Legați-l de mâni, proștilor, legați-l bine de pumni, de degete, urlă solgăbirăul. Și haiducii legară pe Adămut fedeleș.

Îl plesni acum furiosul peste față, și se rânji la dânsul.
— No, mai facem și așa cruce dacă putem. Adămut ridică ochii la cer, apoi aduse capul și făcu cu el — semnul crucii.

Tot sângele era acum în fața solgăbirăului. Pipa îi căzu la pământ, și se sparse. Semn rău. Mai ridică odată mâna, tremură cu ea în aer — tremură din genunchi — apoi de-odată se prăbuși cu fața la pământ.

O clipă, haiducii așteptară să se ridice, apoi văzând că nu se mișcă, se repeziră înspăimântați. Îl ridicară moale și-l întinșeră pe canapea. Ochii deschși, sticloși, nu mai vedeau. Buzele, vinete, nu mai tremurau.

Pe Adămut l'au deslegat oamenii cari stă-teau îngroziți pe-afară, în vreme ce haiducii, în-cubuniți, alergară după ajutor.

Ajutorul era zadarnic. Solgăbirăul era mort ca toți morții.
Iar Adămut, când s'a văzut deslegat și afară, — cu evlavie și-a mai făcut o cruce, pe cea din urmă de data aceasta — și doar numai în sinea lui și-a zis atâta: — lerte-l Dumnezeu.

— Apoi vedeți, — încheie unchiul Axinte, este vorba aceea care zice: — Să nu dea Dum-nezeu românului atâta cât poate să rabde... D'apoi mai este și o altă vorbă...

Luă gazetele, le mai răscol o clipă — apoi le strănse grămadă, le așeză tacticos asupra peste alta, și apasă mâna ca o înclieare peste ele.
— Adecă ce credeți d'voastră, că Dumnezeu bate cu băta?

În jurul grevei de la căile ferate

— Un comunicat

În oraș și chiar în mai multe ziare, s'a răs-pândit șvonul că greva dela căile ferate ar fi is-bucnind din cauza refuzării unii deziderat al or-ganizațiunii lucrătorilor căilor ferate și că greva ar fi încetat odată cu satisfacerea acestor cereri.

Față de aceste afirmațiuni trebuie să sta-bilim că greva a fost înscenată de guvernul ma-ghiar care a angajat anume pentru acest scop elemente irresponsabile, urmărind să creeze și la noi o situațiune anarhică.

Această grevă n'are nici o legătură cu ce-rrerile formulate de muncitorii minieri din Petro-șeni, cari au fost dela început acceptate în prin-cipiu, deoarece concordau cu principiile Statului național.

Greva a încetat, după ce s'atras atenția greviștilor asupra urmărilor pe cari le-ar putea avea pentru ei continuarea grevei.

Dl general francez Pathey la Sibiu

Șeful marelui stat-major al generalului Ber-thelot, dl general Henri Pathey a petrecut două zile în Sibiu, fără a avea însă o misiune oficială.

Însoțit de dl șef de resort V. Goldiș, și de dl general Moșoiu, dsa a făcut Joi o excursiune la Săliște, unde populația i-a făcut o primire en-tusiastă. În aceeași seară, președintele Consiliului dirigent dl Iuliu Maniu a oferit un prânz în cin-stea ilustruului oaspe, la care au luat parte mem-bril Consiliului dirigent, secretarii de Stat și cor-pul ofițeresc, în frunte cu generalii Moșoiu, Pa-naiteșcu și Dabija.

La șampanie, dl Iuliu Maniu a salutat în cuvinte călduroase pe generalul francez adu-când cele mai sincere omagii culturale franceze. În răspunsul său, dl general Pathey a găsit cuvinte de laudă pentru calitățile Românilor din Transilvania și a golit paharul pentru propășirea României Mari.

Însemnări zilnice.

Funcționarii

Citesc într'o foaie săptămânală, o statistică a funcționarilor români din fosta monarhie austro-ungară. O aruncătură de ochi peste câteva cifre, și înțelegere ordine, repede, sistemul oligarhic ce s'a practicat atâția ani de a păstra funcțiunile publice numai pentru națiunile privilegiate. Astăzi, lucrurile s'au schimbat însă. Luând asupra sa au-toritatea administrativă și judiciară, Consiliul dir-igent are și preocuparea aceea de a numi în timpul cel mai scurt, cel puțin în regiunile curat românești, numai funcționari români.

O grea problemă va fi, bineînțeles, recrutarea unui atât de însemnat număr de noi energii, în mijlocul unui popor care a fost ținut până acum

Ultima oră

Bolșevismul în armata cehă.

Praga, 24. Asupra revoltei a două regimene cehe se anunță următoarele: De câțeva vreme observă din partea trupelor cehe semne de lipsă de disciplină. Acesta a și fost motivul pentru care cele două regimente cari s'au revoltat fuseseră transferate. Guvernul a luat toate măsurile pentru a împiedica eventualele turburări. S'a constatat că în rândurile oșterii se face o vie propagandă bolșevistă. În câteva rânduri soldații s'au ridicat împotriva ofițerilor și au protestat în mai multe întruniri împotriva amânării demobilizării generale. În deosebi legionarii își atacă zilnic ofițerii. (A. D.)

Praga, 24. (Oficial). Asupra revoltei cele două regimente cehe se comunică: Regimentul 28 de infanterie a plecat în cea mai bună ordine în noua sa garnizoană; celelalte știri despre revolta a regimentului 8 nu corăspund adevărului. (A. D.)

Serioase mișcări muncitorești în Anglia.

— 150 mii lucrători în grevă. —

Londra, 25. Lucrătorii din fabricile de țesături se pregătesc pentru greva generală. Eminentă și o grevă a lucrătorilor minierii. Muncitorii și funcționarii căilor ferate au hotărât să proclamă greva pe ziua de 9 Februarie, dacă nu li se acordă 8 ore de muncă. E vorba să proclame greva 800 mii lucrători. 150 mii lucrători din regiunea minieră dela Jork-Shire sunt deja în grevă.

Antanta aprovizionează Germania

Londra, 24. Agenția Reuter anunță că cel mult 2 sau 3 săptămâni vasele de comerț germane vor pluti din nou pe mări, sub control Aliților, spre a putea aduce proviziile necesare de fier.

Este atât în interesul umanității cât și menținerii ordinii publice ca să se dea cât mai grabnic ajutor tuturor celor în suferință. (A. D.)

Situația la Berlin

Berlin, 24. Greva muncitorilor Uzinei electrice a fost aplănată. În cel mai scurt timp ci calajia tramvaelor va fi reluată și orașul va putea fi luminat. (A. D.)

Berlin, 24. Se știe că spartaciștii ch masei în ajutor pe bolșevii ruși. Guvernul s vietelor a și trimis zilele trecute o numeroasă armată spre Germania. Pe drum însă ea a fost înfrântă și împrăștiată de Letoni.

Trotzki își destituie generalii

Ansterdam, 24. „Allgemeine Handelsblatt” reproduce o știre din Helsigters a ziarului „Times” după care Trotzki l'ar fi destituit pe generalul Pruvici care comanda armata de no din cauza înfrângerilor suferite.

Lupte între spartaciști și guvernamental Hamburg

Hamburg, 24. Aseară a fost un viu schimb de focuri între spartaciști și guvernamentalii jurul gării, a primăriei și în port. La ora 8 seara s'a declarat starea de asediu în Hamburg.

Hamburg, 24. Asupra manifestațiunii organizată de muncitorii fără lucru se anunță următoarele: a pornit după terminarea întrunirii și port, condusă de elementele bolșeviste; au pus mâna pe două automobile cu mitraliere, siguranței Statului. A început apoi un schimb de focuri între gardiști și spartaciști; unul din spartaciști a fost ucis.

Mișcarea marinarilor englezi

Berlin, 24. Mișcarea din sânul marilor englezi a luat proporții îngrijitoare, așa că amirala engleză s'a văzut silită să propună chiar înființarea de „statuti” ale marinarilor.

O comisiune a matrozilor compusă din membri s'a dus la Londra spre a prezenta autorităților dorințele marinarilor. (A. D.)

Nouii pretenții sârbești

Haga, 24. Se anunță din Paris că guvernul sârb va supune conferinței de la Haga propunerea de a se asigura jugo-slavilor și un port la marea Egee, pentru a deschide comerțului sârbesc drumul prin Macedonia. (A. D.)

Ex-Kaizerul va fi dus în Algeria

Geneva, 24. Ziarul englez „National Review” afirmă că înțelegerea ar fi hotărât să expulsa pe fostul împărat al Germaniei, împreună cu toată familia, dându-i un domiciliu forțat în Algeria sub supravegherea corpului 13 de armată, care prinde și o legiune de străini. (A. D.)

Organizarea ziarisților jugo-slavi

Belgrad, 24. La Belgrad s'a înființat o organizație profesională a tuturor ziarisților jugo-slavi.

Se caută la redacția „Renașterea Română” corectori și reporteri cu experiență cari vor fi bine retribuiți.

Mișcarea monarhistă în Portugalia câștigă teren

Paris 24. Agenția „Havas” anunță că la Oporto, manifestațiile monarhiste continuă fără întrerupere. Noul guvern monarhist a hotărât să adune armele dela toți particularii. S'au format batalioane de voluntari în rândurile studenției. Se afirmă că o parte a garnizoanei din Lisabona s'ar fi alăturat mișcării monarhiste. Mulțimea a atacat redacția unui ziar republican. (A. D.)

Rotterdam 24. „Daily Telegraph” anunță din Madrid că la Lisabona s'a ținut un important consiliu de miniștri, după care comandantul militar al Lisabonei și conducătorul gardei republicane au luat imediat măsurile necesare pentru a suprima mișcarea monarhistă. Părerea generală este că și această încercare pentru restabilirea formei de Stat monarhice în Portugalia va da greș ca toate cele de pe acum.

Paris, 24. Ziarele află din Madrid: Se întetește s'voul că mișcarea monarhistă prinde tot mai mult în Portugalia. Se afirmă că regele Emanuel s'ar afla pe un vas de război, ancorat chiar la Lisabona.

Lisabona, 24. Fortul Valencia a capitulat, intrând în stăpânirea monarhiștilor. În fața palatului guvernatorului s'a proclamat monarhia.

Situația în Irlanda.

— Prima ședință a parlamentului republican. —

Lungano, 24 Ian.: Ziarele italiene anunță din Londra, că situația în Irlanda e critică, deoarece „sinnfeiniștii” au luat toate măsurile spre a asigura ținerea întrunirii lor naționale. La ordinea zilei a fost în primul rând proclamarea independenței și a introducerii forme de guvernământ republican în Irlanda.

Autonomiștii vor lansa un apel către toate națiunile lumii, cerând imediată eliberare a tuturor „sinnfeiniștilor” din închisorile englezești. Guvernul englez stă deocamdată în expectativă. Lordul Haldane, vice-regele Irlandei, a sosit ieri la Dublin și a dispus imediat restrângerea dreptului de întrunire. El va încerca în numele lui Lloyd George să realizeze o înțelegere cu sinnfeiniștii.

Londra, 22 Ian.: „Agenția Reuter” anunță: Congresul republican irlandez, care se compune din 40 parlamentari sinnfeiniști s'a întrunit astăzi în Manichouse din Dublin. S'a votat întâi o moțiune prin care se notifică întemeierea republicii irlandeze și se cere retragerea imediată a garnizoanelor englezești. Apoi, toți membrii congresului au jurat să facă tot ce le stă în putință, ca să realizeze de fapt independența țării lor.

Contele Plunkett de Valera și Griffiths a fost ales delegat al Irlandei la conferința de pace. Congresul a fost amânat pentru câteva zile. (A. D.)

Londra, 23 Ian. Telegramă a agenției Reuter. Așa numitul congres național irlandez a ținut Miercuri la Dublin o ședință secretă. S'a comunicat apoi, că au participat la ședință 24 deputați și că s'ar fi numit un prim-ministru provizor și câțiva miniștri. (A. D.)

Conflict între Antanta și Bulgaria.

Londra, 24. Un conflict serios s'a iscat între puterile înțelegerii și Bulgaria. Cauza este că Bulgaria au ofensat ofițeri de-ai Antantei, la Sofia, și pentru că Bulgaria i-au atacat pe Greci. (A. D.)

Garantarea libertăților naționale în Ceho-slovacia.

Praga, 24. Ministrul de justiție Soukup a declarat unui ziarist că regularea drepturilor de folosință a limbii germane se va face prin Corpurile legiuitoare, în care va fi reprezentat și poporul german, conform proporției sale numerice. Principiul conducător va fi ca fiecare popor să-și poată afirma drepturile sale în limba lui proprie. Germanii vor putea să-și administreze cu totul independenți, toate chestiunile lor culturale și naționale. (A. D.)

Tifos exantematic la Berlin

Berlin, 24. În ultimul timp s'au îmbolnăvit foarte mulți berlinezi de tifos exantematic. Boala se crede că a fost adusă din răsărit. Consiliul comunal din Berlin a luat cele mai întinse măsuri pentru a împiedica lăptirea molimii.

Comisiuni de aprovizionare interaliate

Paris, 24. Consiliul interaliat de alimentare a hotărât să înființeze comisiuni de aprovizionare la Triest, București, Constantinopol și Varșovia. (A. D.)

Spartaciștii împotriva guvernului german

Berlin, 23. Din Essen se anunță că spartaciștii au jurat răsunare față de guvernul german pentru asasinarea lui Liebknecht și a Rozei Luxemburg. Ei au intenționează și a înarma pe toți muncitorii din împrejurimi spre a se împotrivi cu forța trupelor trimise să restabilească ordinea. Pentru ziua când ar trebui să se întrunească marea adunare națională la Weimar, se va impune cu forța o grevă generală pentru că nici un tren să nu poată circula și toată viața industrială și economică a Germaniei să înceteze pentru acea zi. (A. D.)

— Dl general Moșoiu, cu o mare parte a ofițerilor români din vechiul regat, a luat ieri dejunul la popota ofițerilor armatei ardelenene, unde au fost invitați de dl feldmareșal Boeriu, împreună cu 4 membri ai guvernului provizoriu din Sibiu.

— Comisiunea însărcinată cu lucrările de pregătire ale congresului învățătorilor a fost primită ieri de dl general Panaitescu, care le-a pus la dispoziție o cazarmă pentru încadrarea și casinul pentru banchetul cu care se va încheia congresul.

— Comisiunea a mai cerut Consiliului dirigent să facă învățătorilor toate înlesnirile posibile de transport, pentru că mai mulți să poată veni la congres.

— În urma unui ordin al Curții marțiale din București, a fost arestat căpitanul Bălan, învinut că în calitate de secretar al colonelului Sturdza, a făcut propagandă în favoarea Germaniei, în lagărul de prizonieri dela Krefeld.

— M. Sa Regina Maria, împreună cu principele Elisabeta, Mărioara și Ileana au plecat Joi seara la Iași.

— În săptămână 26 Ianuarie 1 Februarie inclusiv va avea serviciu de noapte și în timpul prânzului farmacia I. C. Molnár din strada Cisnădiei 59.

— Părintele Moța și dl dr. Sebastian Bornemisa, redactorii ziarelor din Orăștie, reintorcându-se în Ardeal, după o pribegie de patru ani, — vor începe curând să scoată ziarul lor: „Libertatea”, „Foia Interesantă” și adaosul economic „Plugarul luminat”.

— Totodată va reapărea și revista ilustrată „Cosinzana”.

— Aducem la cunoștința prietenilor și cetătorilor noștri din jurul orașului Turda, că deopozitor al ziarului nostru în acel oraș este dl Ioan Pescar, librar, în Piața Mihaili Viteazul. Dl Pescar este autorizat de noi de a primii abonamente, inserțiuni și reclame.

„Renașterea Română” caută o ductilografă care posedă perfect limba română.

Prin fir dela corespondentul nostru

Revendicările Ceho-slovacilor.

Prag, 24. Dr. Kramarz, primul-ministru al Republicii ceho-slovace a dat un interview ziarului parisiene, în care a expus revendicările lor. În afară de Boemia în granițele ei istorice, de Maehren și de Silezia, ceho-slovacii pretind ținuturile ungurești locuite de slovaci, asupra cărora va decide însă conferința de pace.

Dr. Kramarz a mai declarat că procestează statificarea localităților balneare și crearea unei bănci proprii de emisiune.

— Vaporul Milcov, încărcat cu 400 tone cărbuni a plecat din Constanța în Marsilia spre a încărcă 6000 tone cărbuni cu cari se va întoarce în Constanța.

— În urma sosirii vaporului Milcov în țară toate vasele de comerț și cele ce au fost rechiziționate vor pleca la Marsilia, spre a aduce alimente și mărfuri.

— Cuvrul din București a fost înștiințat, că un vapor american de o capacitate de 4000 tone, încărcat cu haine și încălțăminte e pe drum spre Constanța.

— Mărfurile din acest vapor se vor distribui gratuit populației sărace de către o comisiune americană.

— Ministerul de interne din București a permis reparații organului partidului social-democrat din România — „Socialismul” — în urma cererii adresate de un grup de socialiști.

— După o telegramă sosită din Paris, ministrul de război francez a decretat demobilizarea a șapte contingente. Demobilizarea va trebui să se facă cel mai târziu până la 31 Martie.

— M. S. Regina Maria a primit în audiență pe dna Iovin din Banat, care i-a înmănat o adresă de omagiu din partea Reuniunii femeilor române din județul Hunedoara.

— Și cu acest prilej M. Sa a făgăduit să viziteze cât mai curând Ardealul.

— După socotelile făcute de ministrul de agricultură din București pagubele provocate de armata Germană de ocupație, cât privește vitele de muncă și celelalte, se ridică la 4 milioane jumătate lei. Statul român va cere despăgubirea respectivă în natură.

— Ofițerii corpului voluntarilor Ardeleni și Bucovinieni, sunt rugați să binevoiască a contribui la reconstruirea „Cărtii negre” — întocmită în Darnița, trimițând de urgență pe adresa căpitanului V. Chiroiu, — Sibiu Piața mică 23, — toate datele definite de ei.

gres, rămânând ca motivarea lor verbală să se facă în congres.

— Domnii advocați cari doresc să fie încvartirați sunt rugați să se anunțe telegrafic la adresa: dr. Piso, Sibiu, Strada Schewis Nr. 2. În numele comitetului de inițiativă: Ioan de Preda, președinte, dr. C. Bucșan, secretar.

Informațiuni

— Față de specula ce o fac măcelarii din București, dl Al. Constantinescu, ministrul comerțului și industriei, a luat măsura de a militariza abatorul comunal și măcelăriile publice din hală unde se va vinde carne tuturor cetățenilor Capitalei.

— Tot odată a luat măsuri să se aducă porci din Basarabia, ca populația să cumpere kilogramul de carne cu 7 lei și de slănină cu 10 lei.

— Un decret-lege pentru vechiul regat va stabili care dintre legile cu caracter militar ce s'au aplicat în timpul mobilizării dela August 1916 până la Iulie 1918 vor fi aplicate și în cursul actualei mobilizări. Intre legile ce se vor menține va fi și aceia prin care se prevede ca ofițerii cari au făcut campania 1916-1918, să-și poată regula drepturile la pensie cu dispensa de vârstă.

— Va fi menținută legea prin care se oprește instrăinarea vaselor de comerț de sub pavilion român pe timp de 5 ani.

— S'a hotărât ca pe viitor, la plățile ce se vor face de către ministrul de finanțe din București să se dea publicului și moneda de nichel, care se găsește la casieriele centrale în sumă de 1 milion.

— Dl Al. Constantinescu, ministrul comerțului și industriei, a dispus ca o cantitate de 1 milion și jum litri de vin, confiscată dela germanii, să fie distribuită funcționarilor publicii și lucrătorilor dela căile ferate pe preț de 2 lei litru.

— Dl Leon, rectorul universității din Iași, și-a dat demisia.

— După știri sosit din Breslau, s'a declarat starea de asediu în toată Silezia, pe deoparte din cauza agitațiilor bolșeviste, pe de alta din cauza luptelor cu polonii.

— Conferința interaliată dela Paris a respins propunerea ministrului francez, dl Pichon, de a se declara război guvernului sovietelor din Moscova.

— O delegație grecească a prezentat secretariatului general al conferinței de pace un memoriu din desideratele Greciei: se cere Epirul de nord, Tracia, teritoriul în Asia-mică și Constantinopolul.

— Cele douăzeci de milioane de ruble pe cari le-au cheltuit până acum bolșevicii ruși în Germania nu constituie decât o foarte mică parte din fondul de propagandă al bolșevicilor pentru străinătate.

— Vaporul Milcov, încărcat cu 400 tone cărbuni a plecat din Constanța în Marsilia spre a încărcă 6000 tone cărbuni cu cari se va întoarce în Constanța.

— În urma sosirii vaporului Milcov în țară toate vasele de comerț și cele ce au fost rechiziționate vor pleca la Marsilia, spre a aduce alimente și mărfuri.

— Cuvrul din București a fost înștiințat, că un vapor american de o capacitate de 4000 tone, încărcat cu haine și încălțăminte e pe drum spre Constanța.

— Mărfurile din acest vapor se vor distribui gratuit populației sărace de către o comisiune americană.

— Ministerul de interne din București a permis reparații organului partidului social-democrat din România — „Socialismul” — în urma cererii adresate de un grup de socialiști.

— După o telegramă sosită din Paris, ministrul de război francez a decretat demobilizarea a șapte contingente. Demobilizarea va trebui să se facă cel mai târziu până la 31 Martie.

— M. S. Regina Maria a primit în audiență pe dna Iovin din Banat, care i-a înmănat o adresă de omagiu din partea Reuniunii femeilor române din județul Hunedoara.

— Și cu acest prilej M. Sa a făgăduit să viziteze cât mai curând Ardealul.

— După socotelile făcute de ministrul de agricultură din București pagubele provocate de armata Germană de ocupație, cât privește vitele de muncă și celelalte, se ridică la 4 milioane jumătate lei. Statul român va cere despăgubirea respectivă în natură.

— Ofițerii corpului voluntarilor Ardeleni și Bucovinieni, sunt rugați să binevoiască a contribui la reconstruirea „Cărtii negre” — întocmită în Darnița, trimițând de urgență pe adresa căpitanului V. Chiroiu, — Sibiu Piața mică 23, — toate datele definite de ei.

departe de tainele „artei de a guvernă. E drept, nu mai departe decât actualii șefi de resort au pătruns repede secretele acestei taine, și una din calitățile rasei noastre este și aceea de a ne obișnuii cu toate greutățile și cu toate necazurile, dar e o lipsă care cu greu se poate împlini repede: lipsa de oameni.

— În special astăzi, când condițiile de trai sunt așa de grele, când toate meseriile sunt bune, și când ușor se câștigă în afară, cu puțină osteneală, cel puțin de două ori, mai mult decât plata pe care poate s'o ofere Statul, — cariera de funcționar, pentru cine vrea s'o îndeplinească cinștit, e o mică jertfă de sine.

— Această jertfă de sine trebuie însă adusă de toți ceie sunt în stare de lucruri bune. Dacă o clasă suficientă de funcționari corecți și muncitori nu poate lua înință de pe o zi pe alta, nici unul dintre Români luminăți nu poate să refuze munca sa pentru binele comunei.

— În România veche, funcționarismul era o plagă. Vreo câteva ore de birou, treabă puțină, drept de pensie sigur, lene și, — într'o măsură, — oarecare modestă corupție. Așa cum stau lucrurile acum, la noi în Ardeal, funcționarismul abia se naște. Și pentru că în momentul acesta se poate arunca ușor germele rău care să incolțesească mai târziu, opera de recrutare a funcționarilor români se complică și mai mult. Cum vom pași acum, așa vom merge. Și, mai ales, să nu se uite un lucru însemnat: acela că tot de-aici așteaptă lume purificarea, și pentru cei de peste Carpați...

O hotărîre

a congresului profesorilor și profesoarelor de dincoace de Munji

— Intocmirea unui ciclu de conferințe publice

— În ședința de Marți, 8/21 Ianuarie, a congresului profesorilor și profesoarelor din Transilvania, Banat și părțile ungurene, locuite de Români, s'a făcut propunerea de mai jos, care s'a primit cu unanimitate, având a fi executată întocmai. O aducem la cunoștința intelectualilor noștri dela sate și dela orașe, cu rugarea, să ia de cu vreme măsurile necesare, ca hotărîrea congresului să se îndeplinească, după împrejurările locale. Despre cele îndeplinite să se raporteze la timpul său, biroului „Asociațiunii”, (Sibiu, Strada Șaguna, 6).

„Spre a întări în conștiința fiecărui Român convingerea despre însemnătatea marelui act al unității naționale, propun, ca în săptămânile viitoare membrii corpurilor profesionale dela toate școlile noastre superioare, secundare și speciale să întocmească câte un ciclu de conferințe publice asupra următoarelor subiecte și asupra altora de aceeași natură:

1. Pământul românesc și locuitorii lui.
2. Inceputurile neamului românesc, vijeliile prin care a trecut neamul nostru și încercările de întregire a neamului.
3. Cum s'a făcut unitatea națională?
4. Insemnătatea și foloasele unitii neamului.
5. Probleme pentru viitor în România întregită.
6. Bărbații, cari au pregătit și contribuit mai mult la unitatea neamului.

— Întru cât se poate, conferințele vor fi însoțite de cântări, lecturi și declamații de poezii patriotice, precum și de proiecțiuni luminoase.

— Aceleași subiecte se vor trata în mod popular și ușor de înțeles în comunele din jurul centrului, în care se află școala, în cadrele despartămintelor și agenturilor „Asociațiunii”.

— În timpul proxim se vor da, ca teme libere din limba română pentru elevii din clasele superioare, materii din ciclul amintit mai sus, iar elevii și elevele din clasele inferioare vor memoriza, recita și cânta bucăți literare de cuprins național și patriotic.

— Conferințele și prelegerile populare, ce se vor ține din partea profesorilor și profesoarelor, se vor trimite la adresa „Asociațiunii”, și cele mai bune dintre ele se vor tipări pe cheltuala acestei însoțiri culturale, sau într'un volum, sau în broșuri separate.

— Cu deosebită solemnitate se va serba ziua de 24 Ianuarie st. v., ziua unitii Principatelor, începutul și temelii unitii Principatelor. începutul și temelii unității naționale. În această zi se vor ține, pentru mări și pentru mici, la orașe și la sate, prelegeri comemorative, însoțite de lecturi, declamații și cântări”.

A. Bârseanu

Congresul advocaților români

— Convocare. —

— Subsemnații convinși că vremurile de azi ne cer o strângere a rândurilor și colaborare tuturor pentru consolidarea noului stat românesc, invităm pe toți advocații români din Ardeal, Banat, Crișana și Marmajia la congresul advocaților români, care se va ține în zilele de 1-2 Febr. st. n. în Sibiu, sala comitatului, începutul 1 Februarie ora 10 dimineața, cu următorul program:

1. Înființarea Uniunii advocaților români din Ardeal, Banat, Crișana și Marmajia.
2. Intemeierea unei reviste juridice și întocmirea unui dicționar juridic.
3. Reorganizarea camerelor advocațiale.
4. Contribuția advocaților la opera de organizare și unificare a justiției.
5. Propuneri.

— Propunerile se vor înainta președintelui biroului în scris, cel puțin cu o zi înainte de con-

Cel mai mare magazin de blănării

T. Steflea, Sibiu, Piața mare

cumpără tot felul de piei, urs, lup, vulpe, șger etc.

Cine are ceva de vânzare

este rugat a se adresa verbal sau în scris

Agenturii comerciale Fieles

Sibiu, Strada Orezului Nr. 41

poște drum de biserica mănăstirei

Întreprindere română!

Prima societate română de import și export

I. ITTU & COMP., Sibiu.

Se ocupă exclusiv cu importul și exportul a orice fel de produse comerciale, :: brute, semi-fabricate și fabricate. ::

Correspondență în limbile română, franceză, italiană, germană și ungară.

Adresa telegrafică: ITTU și COMP., SIBIU.

Tot felul de stampile

execută cel mai bine

Prima fabrică de stampile din Sibiu

A. FELD Strada Elisabeta 17-18

Furnizor al Consiliului Dirigent din Transilvania.

Două camere

mobile, eventual pensiune pentru două persoane se caută urgent. Oferte sub „Două camere” la Redacția „Renașterea Română” Sibiu, Strada Orezului 10

Renumitul Comic Român

Tălpășanu

care a fost adus cu mari sacrificii București de către Autoprenorul Comografului Apo o a sosit la Sibiu, va da o serie de reprezentații în A polo în pânza Cinematografului. Se va ai duce cu hazliile scene de mahala și cele n frumoase cuplete și imitațiuni de artist.

Caut de închiria

grabnic o locuință modernă de 3-4-5 odași. Directorul ziarului „Renașterea Română.” ui -- Agentii vor fi răsplățiți. -- ult

Tiparul tipografiei W. KRAFFT, Sibiu, ege